

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2005-1-65 (Devralma)
Karar Sayısı : 05-40/575-144
Karar Tarihi : 17.6.2005

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ,
Rıfki ÜNAL, Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI,
M.Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER : Cengiz SOYSAL, M. Oğuzcan BÜLBÜL

**C.BİLDİRİMDE
BULUNAN**

20

: - Erdal AKSOY
Temsilcileri: Av. Haluk Can ÖZEL, Av. Alican BABALIOĞLU
Büyükdere Cad. 151/C D:44
34394 Zincirlikuyu-İstanbul

D. TARAFLAR

: - Aksoy Petrol Dağıtım Yatırımları A.Ş.
Büyükdere Caddesi. No:151 Yonca Apt. B Blok
D:30 K:6 34394 Zincirlikuyu-İstanbul

30

-Conoco Petroleum Operations Inc.
Emirhan Caddesi No: 145 Atakule A. Blok K:6
Dikilitaş, Darphane 34349 Beşiktaş-İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Birlikte hareket ettiği aile üyeleri ve kontrolüne sahip olduğu Enak Pazarlama A.Ş. ile birlikte Turcas Petrol A.Ş.'nin yaklaşık % 20 oranında hissesine sahip olan Erdal Aksoy'un, dolaylı olarak sahibi olduğu ve kontrol ettiği şirketi Aksoy Petrol Dağıtım Yatırımları A.Ş. vasıtasıyla Turcas Petrol A.Ş.'nin ortaklarından Conoco Petroleum Operations Inc.'nin sahip olduğu ve Turcas Petrol A.Ş.'nin sermayesinin yaklaşık % 28.52'sine tekabül eden (A) ve (C) grubu hisseleri devralması işlemine izin verilmesi talebi.

40

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 13.6.2005 tarih ve 4622 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 15.6.2005 tarih 2005-1-65/Öİ-05-CS sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 15.6.2005 tarih, REK.0.05.00.00-120/151 sayılı Başkanlık önergesi ile 05-40 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

50 **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; söz konusu devralma işleminin 1997/1 sayılı “Rekabet Kurulu’ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ” kapsamında izne tabi bir işlem olduğu, bununla birlikte işlemin ilgili ürün pazarlarında 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi anlamında hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumu güçlendirerek rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran bir işlem olmadığı ve bu nedenle söz konusu devralma işlemine izin verilmesinin uygun olduğu ifade edilmektedir.

60 **H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME**

H.1. Taraflar

H.1.1. Turcas Petrol A.Ş (Turcas)

70 Turcas, Tabaş Petrolcülük A.Ş. ile Turcas Petrolcülük A.Ş.’nin 1999 yılında birleşmesi ile kurulmuş bir teşebbüstür. Turcas’ın ana faaliyeti, Türkiye geneline yayılmış 650’nin üzerinde akaryakıt istasyonu ve 220’den fazla sını ve ticari müşterleri aracılığıyla akaryakıt ürünleri, oto LPG ve madeni yağ satış ve pazarlamasıdır. Turcas, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası’na (İMKB) kayıtlı bir şirket olup, hisselerinin yaklaşık % 17.72’si İMKB Ulusal Pazarı’nda işlem görmektedir.

Turcas hisseleri (A), (B) ve (C) olmak üzere üç gruba ayrılmıştır. (C) grubu hisselerin tümü Turcas’ta % 28.52 oranında hisseye sahip olan Conoco Petroleum Operations Inc.’e aittir. Turcas’ın 26.330.233.183.000 TL olan sermayesinin bahsi geçen üç grup hisse bakımından dağılımı aşağıdadır:

Tablo-1 Turcas’ın Hisse Gruplarına Göre Sermaye Dağılımı

Hisse Grubu	Adet	Nominal Değer (TL)
(A)	26.330.083.183	26.330.083.183.000
(B)	112.500	112.500.000
(C)	37.500	37.500.000
TOPLAM	26.330.233.183	26.330.233.183.000

80 Turcas, Marmara Petrol ve Rafineri İşleri A.Ş.’nin (Marmara Petrol) hisselerinin tamamına yakınına sahiptir. Marmara Petrol ise, Anadolu Tasfiyehanesi A.Ş.’nin (ATAŞ) % 5; Ambarlı Depolama Hizmetleri Ltd. Şti. ‘nin % 50 oranındaki hissesine sahiptir.

H.1.2. Aksoy Petrol Dağıtım Yatırımları A.Ş.

90 Hisse devri işleminin devralan tarafı olan ve 24.5.2005 tarihinde kurulan Aksoy Petrol Dağıtım Yatırımları A.Ş.’nin (Aksoy Petrol) henüz herhangi bir pazar payı ve cirosu bulunmamaktadır. Aksoy Petrol’ün %99.99’una Aksoy Petrol ve Enerji Yatırımları A.Ş. sahip bulunmaktadır.

H.1.3. Conoco Petroleum Operations Inc. (Conoco)

Başvuru konusu işlemin devreden tarafı olan Conoco, ConocoPhillips grubuna ait bir yavru teşebbüstür.

100 ConocoPhillips; petrol arama ve üretimi, petrol arıtımı ve pazarlaması, petrol temini ve ulaştırılması, doğal gaz depolaması, doğal gazın işlenmesi ve pazarlanması ve kimyevi madde ve plastik üretimi ve dağıtım alanında faaliyet gösteren uluslar arası bir enerji şirkettir.

Conoco'nun ve onun ana şirketi ConocoPhillips'in Türkiye'deki faaliyeti sadece Turcas'ta mevcut olan ve başvuru konusu işleme konu olan % 28.52 oranındaki hisse ile sınırlı olup, Türkiye'de ne ilgili ürün pazarında ne de diğer pazarlarda başkaca faaliyeti bulunmamaktadır.

H.2. Devralma İşlemi

110 Bildirime konu hisse devri işleminde devreden konumunda bulunan Conoco ve ana şirketi ConocoPhillips, Türkiye pazarından çıkış yapmaya ve bu doğrultuda elinde bulunan Turcas hisselerinin tamamını satmaya karar vermiş; Aksoy Petrol vasıtasıyla devralan konumunda olan Erdal AKSOY ise Turcas'ta sahip olduğu hisseler vasıtasıyla ilgili ürün pazarındaki faaliyetlerini geliştirerek sürdürmek istediği için Conoco'nun sahip olduğu ve satmak istediği hisseleri almayı kabul etmiştir.

120 Devralma işleminin Aksoy Petrol vasıtasıyla devralan tarafı olan Erdal AKSOY, bildirime konu devralma işlemi öncesinde birlikte hareket ettiği aile üyeleri ve kontrolüne sahip olduğu Enak Pazarlama A.Ş. ile birlikte toplam 57.650 adet (B) grubu¹ ve 5.267.194.705 adet (A) grubu² hisseye sahiptir. Hisse devri öncesinde Turcas'ın ortaklık yapısı şu şekildedir:

Tablo-2 Turcas'ın Hisse Devri Öncesindeki Ortaklık Yapısı

AD-SOYAD/ÜNVAN	TOPLAM HİSSE (A+B+C) ADEDİ	SERMAYE PAYI (%)
Aksoy Grubu ³	5.267.252.355	20
Baban Grubu	3.741.261.944	14,21
Tecme Grubu	2.650.668.745	10,07
Beyazıt Grubu	21.850	0,00
Conoco	7.509.625.091	28,52
Halka Açık Olan Kısım	7.161.403.198	27,20
TOPLAM	26.330.233.183	100

130 Devralma işlemi gerçekleştiği takdirde, Erdal AKSOY, Turcas'ta 12.776.782.296 adet (A) grubu⁴, 57.650 adet (B) grubu⁵ ve 37.500 adet (C) grubu⁶ hisseye sahip olarak toplamda Turcas hisselerinin yaklaşık % 48.52'sini kontrol edecek duruma gelecektir. Hisse devri işlemi sonucunda Turcas'ın ortaklık yapısında meydana gelen değişiklik ve yeni ortaklık yapısı şu şekildedir:

¹ Bu oran, tüm (B) grubu hisselerinin % 51,24'üne tekabül etmektedir.

² Bu oran, tüm (A) grubu hisselerin %20'sine tekabül etmektedir.

³ Aksoy Grubu: Erdal AKSOY, Batu AKSOY, Banu AKSOY, Ayşe Belkıs AKSOY ve Enak Pazarlama A.Ş.'den oluşmaktadır.

⁴ Bu oran, tüm (A) grubu hisselerin % 48,52'sine tekabül etmektedir.

⁵ Bu oran, tüm (B) grubu hisselerin % 51,24'üne tekabül etmektedir.

⁶ Bu oran, tüm (C) grubu hisselerin % 100'üne tekabül etmektedir.

Tablo-3 Turcas'ın Hisse Devri Sonrasındaki Ortaklık Yapısı

AD-SOYAD/ÜNVAN	TOPLAM HİSSE (A+B+C) ADEDİ	SERMAYE PAYI (%)
Aksoy Grubu ⁷	12.776.877.446	48,52
Baban Grubu	3.741.261.944	14,21
Tecme Grubu	2.650.668.745	10,07
Beyazıt Grubu	21.850	0,00
Halka Açık Olan Kısım	7.161.403.198	27,20
TOPLAM	26.330.233.183	100

Sonuç olarak, Turcas'ta, hisse devri öncesinde Conoco ve Erdal AKSOY tarafından yürütülmekte olan bir ortak kontrolün bulunduğu, hisse devri işleminden sonra ise Erdal AKSOY'un şirketi tek başına kontrol edebilir duruma geleceği tespit edilmiştir.

H.3. İlgili Pazar

140

H.3.1. İlgili Ürün Pazarı

Tarafların işleme ilişkin göndermiş oldukları Bildirim Formu'nun ilgili maddelerinde, ilgili ürün pazarı "beyaz ürünler, siyah ürünler, madeni yağlar ve oto LPG pazarı" olarak tanımlanmıştır. Ulaşılabilecek sonucu etkilemeyeceğinden yukarıda yapılan pazar tanımları kabul edilebilir niteliktedir.

H.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

150

Turcas'ın ilgili piyasalarda ürünlerini yaygın dağıtım ağı ve satış noktaları kanalıyla ülkenin her yerine ulaştırabildiği ve dar bir coğrafi pazar tanımı gerektirecek kısıtlamalar bulunmadığı dikkate alınarak ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak belirlenmiştir.

H.4. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

160

Conoco ve Aksoy Petrol, Conoco'nun Turcas'ta sahip olduğu % 28.52 oranındaki hissenin Aksoy Petrol'e devredilmesine yönelik olarak 10 Haziran 2005'de bir Hisse Satış ve Alış Sözleşmesi akdetmişlerdir. İşlem, Conoco'nun Turcas'ta sahip olduğu hisselerinin tamamının Aksoy Petrol'e devredilmesi ile gerçekleştirilecektir.

Başvuru konusu işlem, hisse devri öncesinde var olan ortak kontrolün, işlem sonucunda tamamen birlikte hareket ettiği aile üyeleri ile birlikte kontrolüne sahip olduğu Enak Pazarlama A.Ş. ve Aksoy Petrol vasıtasıyla Erdal AKSOY'a geçmesi sonucunu doğurduğu için, söz konusu işlem 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi anlamında bir devralmadır.

170

Hisse devri işleminin taraflarından Aksoy Petrol, faaliyetine 24.05.2005 tarihinde başlamıştır ve herhangi bir pazar payı ya da cirosu bulunmamaktadır. İşlemin diğer tarafı olan Conoco'nun ise ayrıca bir pazar

⁷ Aksoy Grubu: Erdal AKSOY, Batu AKSOY, Banu AKSOY, Ayşe Belkıs AKSOY ve Enak Pazarlama A.Ş.' ve Aksoy Petrol'den oluşmaktadır.

payı rakamı bulunmamakla birlikte; Turcas'ın beyaz ürünlerdeki % (.....), siyah ürünlerdeki % (.....), madeni yağdaki % (.....) ve oto LPG'deki % (.....)'lük pazar payları nedeniyle, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4'üncü maddesindeki pazar payı eşiği aşılmamaktadır.

180 Söz konusu devralma işlemi neticesinde Turcas'ın tüm kontrolünün Aksoy Grubu aracılığıyla Erdal AKSOY'a geçeceği de dikkate alındığında, ciro rakamının hesaplanmasında Conoco için ayrı bir ciro ve pazar payı rakamı hesaplanması yerine hisselerinin devredilmesi sebebiyle kontrolü el değiştirecek olan Turcas'ın ilgili ürün pazarlarında sahip olduğu ciro ve pazar payı rakamlarının dikkate alınması gerekmektedir. Bu bilgiler ışığında, Turcas'ın 2004 yılı cirosunun (.....) TL olması nedeniyle (farklı ürün pazarlarına göre cirolar ayrıştırılsa bile) 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'de belirtilen 25 trilyon TL'lik ciro sınırının aşıldığı; bu nedenle söz konusu bildirim izne tabi bir işlem olduğu anlaşılmaktadır.

190 Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden Conoco, Conoco'nun ana şirketi ConocoPhillips, Aksoy Grubu ve ERDAL AKSOY'un, Türkiye'de, ilgili ürün pazarlarında faaliyet gösteren herhangi bağlı işletmesi ve iştirakinin olmadığı, tarafların Türkiye'deki faaliyetlerinin sadece Turcas'ın halen yürütmekte olduğu faaliyet konularıyla sınırlı olduğu anlaşılmaktadır. Bildirim konusu hisse devir işleminin Turcas'ın ortakları arasında bir işlem olduğu ve işlemin etkisinin sadece Turcas'ın kontrolünün Aksoy Grubu aracılığıyla Erdal AKSOY'a geçmesi ile sınırlı olduğu dikkate alındığında, başvuru konusu işlem sonucunda pazar yapısı açısından rekabet şartlarını etkileyebilecek değişimlerin ortaya çıkmayacağı ve ilgili ürün pazarlarında herhangi bir yapısal değişikliğin olmayacağı anlaşılmaktadır.

200 Bu çerçevede, başvuru konusu devralma işleminin; ilgili piyasalarda hakim durum yaratmaya ya da mevcut bir hakim durumu güçlendirmeye yol açmayacağı kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

210 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna, bununla birlikte işlemin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7 inci maddesi anlamında hakim durum yaratan veya mevcut bir hakim durumu güçlendiren ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran bir işlem olmadığına, bu nedenle söz konusu devralma işlemine izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.